

Protestantse Gemeente Almelo

Kick-off Themagroepen 1 maart 2021.

Presentatie gebaseerd op die van de ambtsdragersbijeenkomst op 6 maart 2020

D.w.z. dat de toenmalige planning (nog) niet is aangepast en er (bij het financiële overzicht en de daar aan gekoppelde doelstellingen) ook geen rekening is gehouden met de wens van de kerkenraad van wijkgemeente 'De Ontmoeting' om buiten het verband van de Protestantse Gemeente Almelo verder te gaan.

Colossenzen 1

9 Daarom houden ook wij niet op, vanaf de dag dat wij het gehoord hebben, voor u te bidden en te smeken dat u vervuld mag worden met de kennis van Zijn wil, in alle wijsheid en geestelijk inzicht,

10 zodat u wandelt op een wijze de Here waardig, Hem in alles behaagt, in elk goed werk vrucht draagt en groeit in de kennis van God,

11 terwijl u met alle kracht bekrachtigd wordt, overeenkomstig de sterkte van Zijn heerlijkheid, om met blijdschap in alles te volharden en geduld te oefenen.

Colossenzen 1

9 Daarom houden ook wij niet op, vanaf de dag dat wij het gehoord hebben, voor u te bidden en te smeken dat u vervuld mag worden met de kennis van Zijn wil, in alle wijsheid en geestelijk inzicht,
10 zodat u wandelt op een wijze de Here waardig, Hem in alles behaagt, in elk goed werk vrucht draagt en groeit in de kennis van God,
11 terwijl u met alle kracht bekrachtigd wordt, overeenkomstig de sterkte van Zijn heerlijkheid,

om met blijdschap in alles te volharden

en geduld te oefenen.

Protestantse Gemeente Almelo

ONZE DOELSTELLING

Een

Vitale,

Aantrekkelijke

en

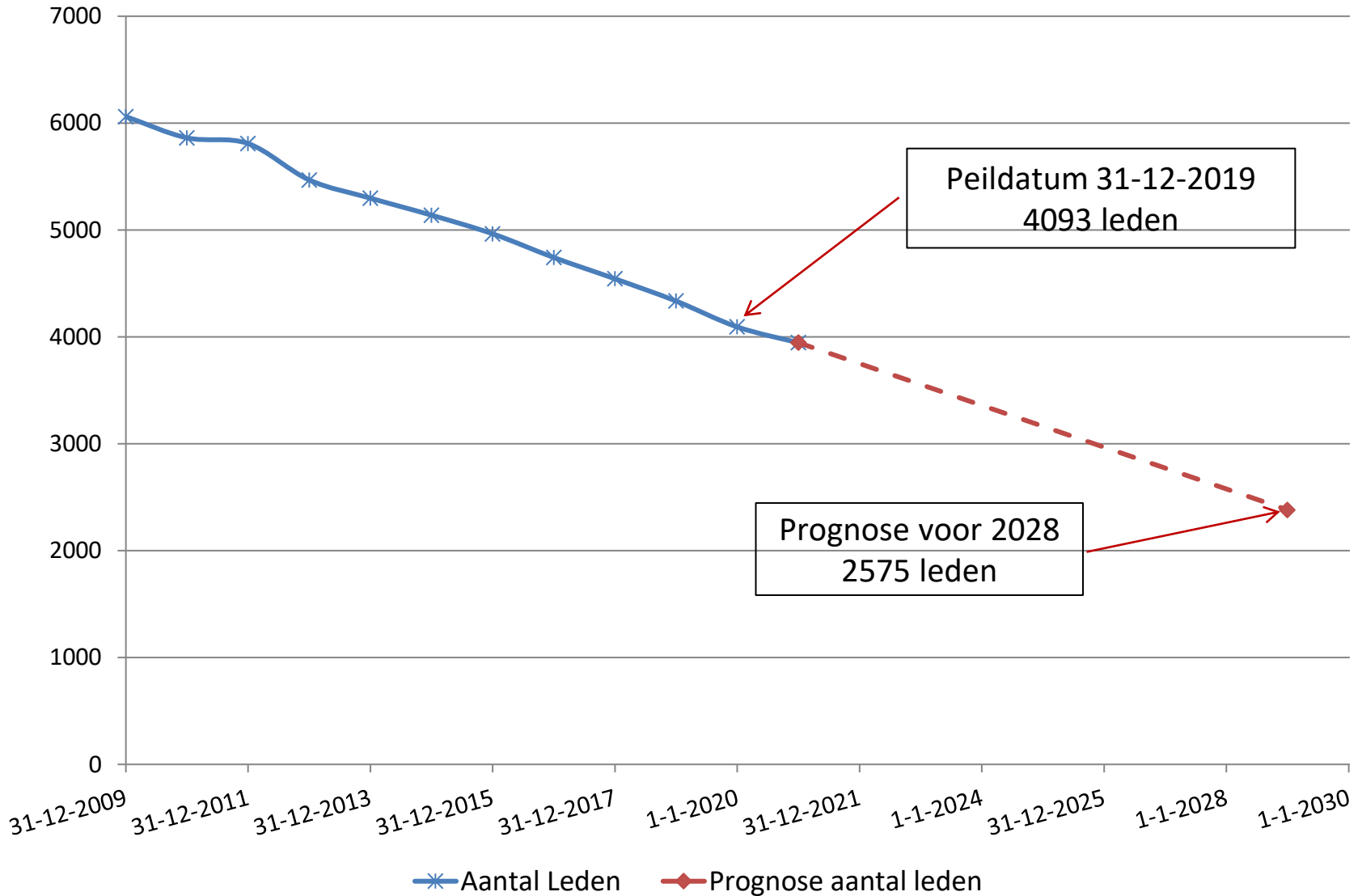
Toekomstbestendige

Protestantse Gemeente Almelo!!!

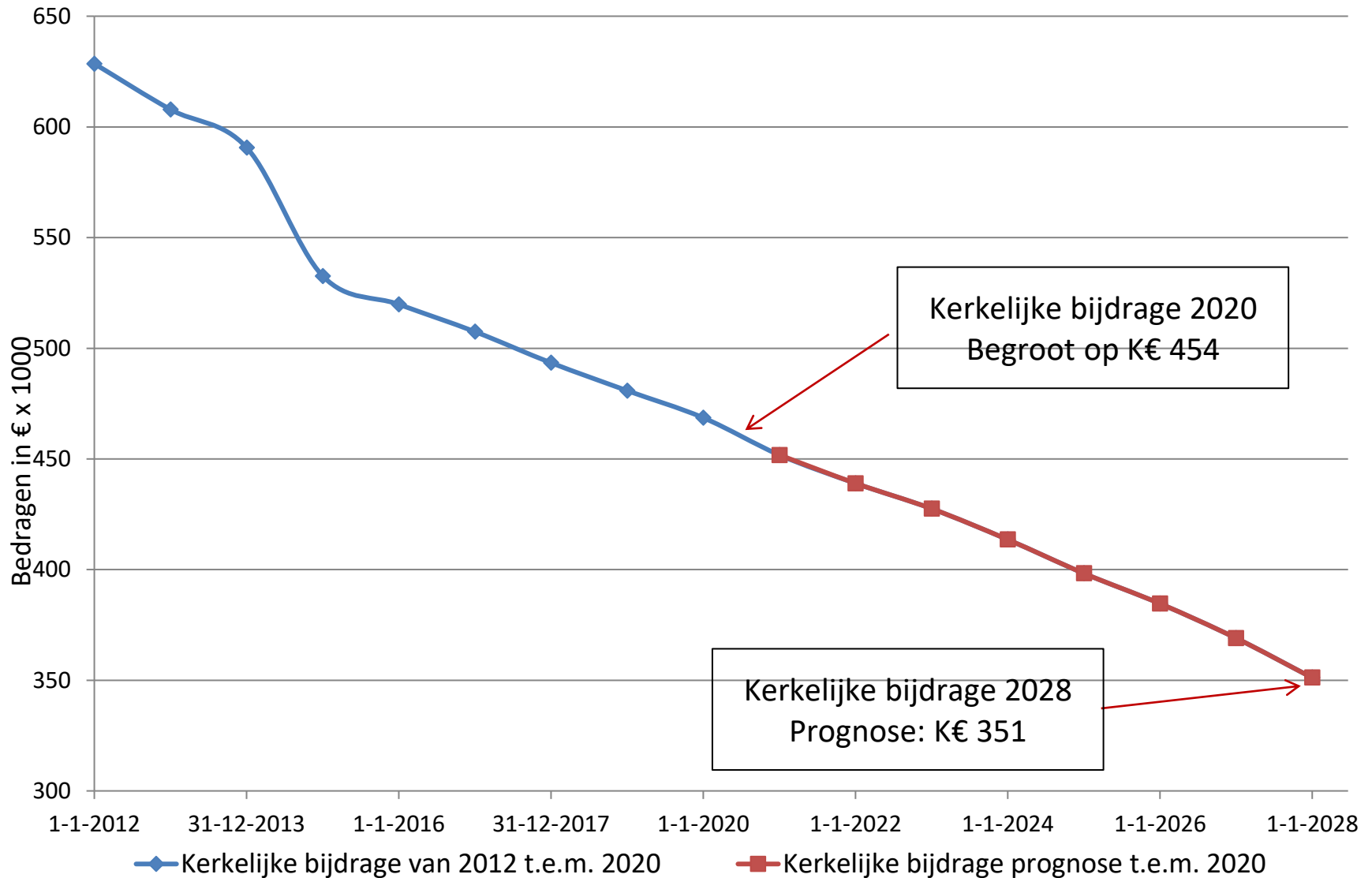
AK constateert -1-

- De PGA heeft al jaren geen sluitende begroting.
 - Wijkbegrotingen zijn niet of maar net sluitend.
 - De financiële prognoses voor de toekomst tonen een steeds groter tekort.
- Terugloop van het aantal leden bij alle wijkgemeenten.
 - **Terugloop van het totaal ledental van de PGA is gemiddeld 200 per jaar!**
- Het aantal mensen dat de kerkdiensten bezoekt daalt. Met name jongeren en jongvolwassenen haken af.
- Alle prognoses wijzen op verdere continue daling van ledental en kerkgangers.
- Vergrijzing: Het aantal actieve leden wordt ouder - inzetbaarheid wordt minder.
- Het wordt steeds moeilijker om vacatures voor ambtsdragers en bestuurlijke functies in te vullen, waardoor de bestuurlijke druk toeneemt.
- Momenteel geldt een vacaturestop pastoraat, die zal voortduren als de begroting niet op orde komt.

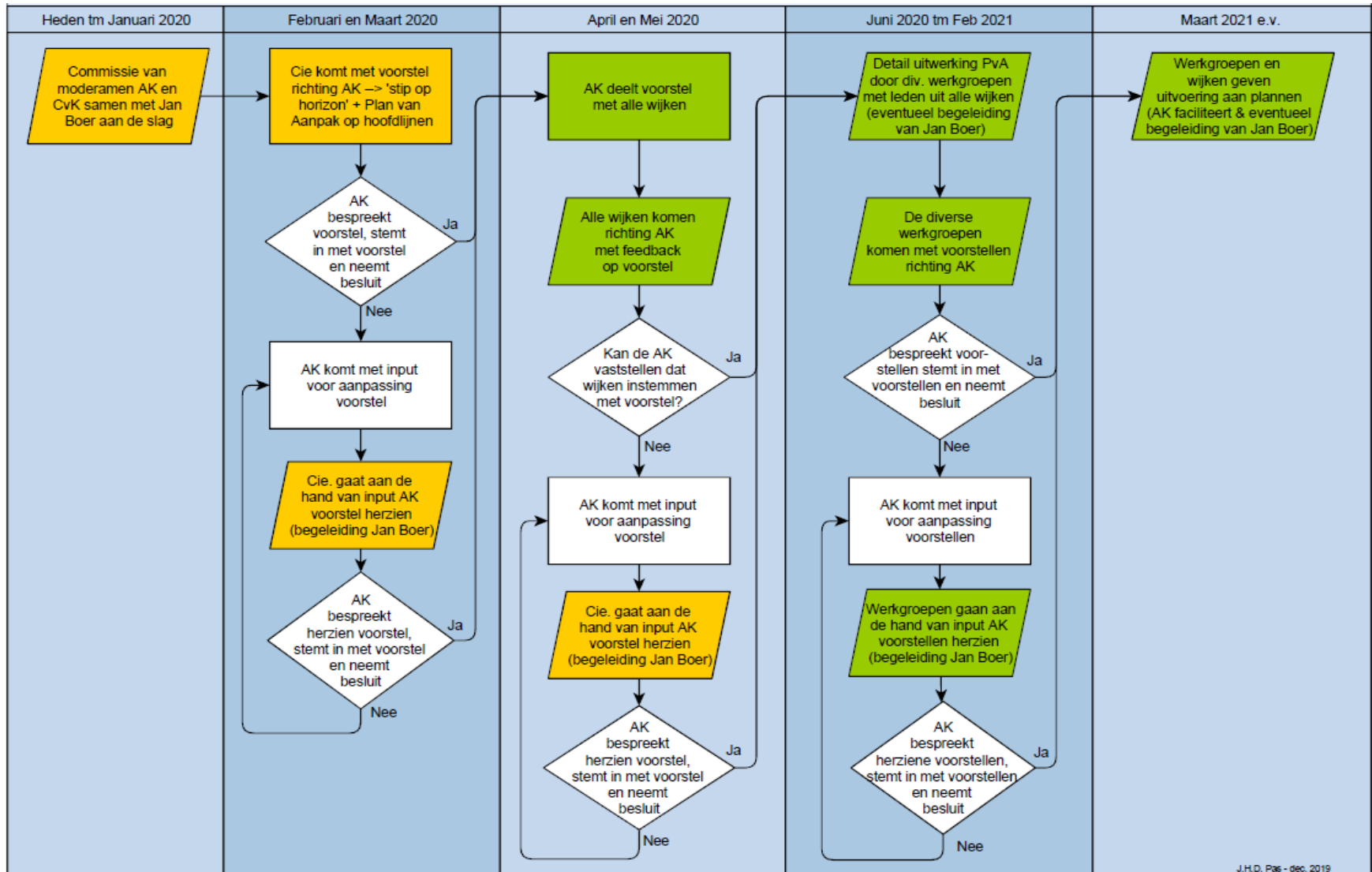
PGA Ledenverloop van 2009 t.e.m. 2028

PGA Kerkelijke Bijdrage van 2012 t.e.m. 2028

Veranderingsproces PGA “Loslaten en opnieuw beginnen”

AK constateert -2-

- Stedelijk beleid (budget € 600.000) gaf niet gewenste resultaat
- Alle wijkgemeenten beseffen: PGA moet veranderen.
- Doelstelling: Een **vitale, aantrekkelijke en toekomstbestendige PGA!**
 - nu er nog voldoende menskracht is,
 - en middelen om dit doel te realiseren.
- Over de toekomst van de PGA is nu meer dan 1 jaar gediscussieerd.
 - Alle wijkgemeenten hebben feed back gegeven.
 - Tendens is dat PGA op termijn niet meer uit 5 wijkgemeenten kan bestaan.
 - Een tussenstap via samenvoeging van enkele wijkgemeenten is niet wenselijk:
 - Gaat teveel tijd en energie kosten,
 - Ook wordt voorkomen dat de ene gemeente aanschuift bij de andere gemeente.
- Samen staan we sterk!
- Samen loslaten en opnieuw beginnen aan:
 - Vitale, aantrekkelijke en duurzame PGA!
- **Van uitstel komt afstel! Daarom moeten we nu handelen.**

Vitale, aantrekkelijke en toekomstbestendige Protestantse Gemeente Almelo

- Noodzakelijke en forse bezuiniging
- Loslaten en opnieuw beginnen
- Samen:
 - samenbinden, samenbouwen, samendoen, samengaan, samenkomen, samenleven, samensluiten, samenstellen, samenwerken.

Bezuinigingsopdracht: €223.000,=

PGA Almelo		Bij gelijke kosten gebouwen		Uitgangspunt 50% pastoraat	
	Begroting 2020	Budget 2025	Budget 2025	Bezuiniging	Budget 2028
Levend geld	505	400	400		350
Overige opbrengsten	17	10	10		10
Inkomsten	522	410	410	€ 112.000	360
Gebouwen	131	131	50	€ 81.000	50
Pastoraat *	319	124	205	€ 114.000	205
Overig	148	120	120	€ 28.000	107
Kosten	598	375	375	€ 223.000	362
Totaal resultaat	-76	35			-2
<i>*Per 1 jan 2020 incl ds Endedijk</i>					
Aantal voltijds predikanten	3,5	1,4	2,3		2,3

	Begroting 2020
Levend geld	505
Overige opbrengsten	17
Inkomsten	522
Gebouwen	131
Pastoraat *	319
Overig	148
Kosten	598
Totaal resultaat	-76

**Per 1 jan 2020 incl ds Endedijk*

Aantal voltijds predikanten **3,5**

Bij gelijke kosten gebouwen

	Begroting 2020	Budget 2025
Levend geld	505	400
Overige opbrengsten	17	10
Inkomsten	522	410
Gebouwen	131	131
Pastoraat *	319	124
Overig	148	120
Kosten	598	375
Totaal resultaat	-76	35

*Per 1 jan 2020 incl ds Endedijk

Aantal voltijds predikanten

3,5

1,4

Bij gelijke kosten gebouwen

Protestant
Gemeente

Uitga

	Begroting 2020	Budget 2025	
Levend geld	505	400	400
Overige opbrengsten	17	10	10
Inkomsten	522	410	410
Gebouwen	131	131	50
Pastoraat *	319	124	205
Overig	148	120	120
Kosten	598	375	375
Totaal resultaat	-76	35	

100%

50%

*Per 1 jan 2020 incl ds Endedijk

Aantal voltijds predikanten

3,5

1,4

2,3

Bij gelijke kosten gebouwen

Uitgangspu

	Begroting 2020	Budget 2025	Bezuiniging	
Levend geld	505	400	400	
Overige opbrengsten	17	10	10	
Inkomsten	522	410	410	€ 112.000
Gebouwen	131	131	50	€ 81.000
Pastoraat *	319	124	205	€ 114.000
Overig	148	120	120	€ 28.000
Kosten	598	375	375	€ 223.000
Totaal resultaat	-76	35		

*Per 1 jan 2020 incl ds Endedijk

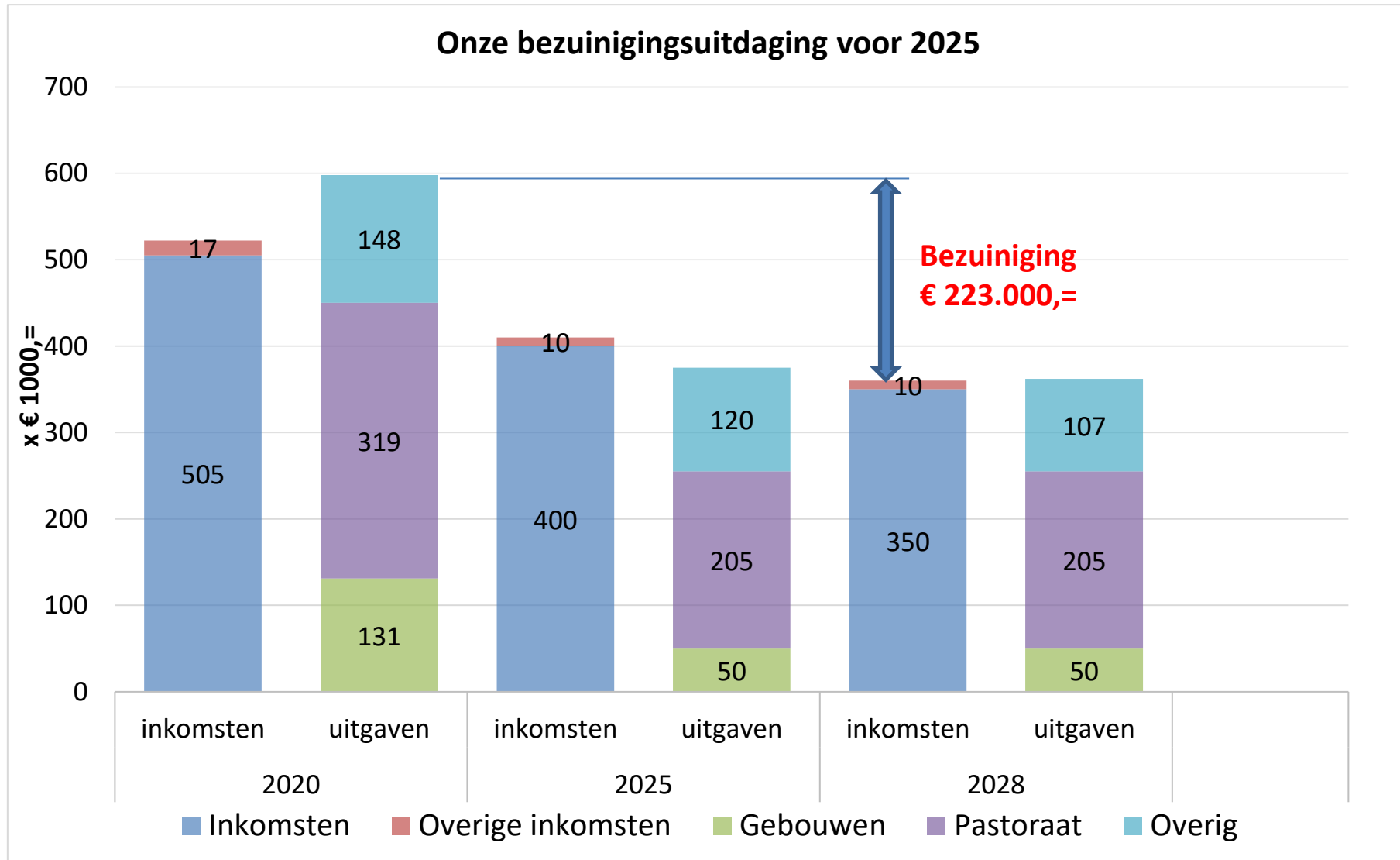
Aantal voltijds predikanten → 3,5 1,4 2,3 15

Bezuinigingsopdracht: €223.000,=

PGA Almelo		Bij gelijke kosten gebouwen		Uitgangspunt 50% pastoraat	
	Begroting 2020	Budget 2025	Budget 2025	Bezuiniging	Budget 2028
Levend geld	505	400	400		350
Overige opbrengsten	17	10	10		10
Inkomsten	522	410	410	€ 112.000	360
Gebouwen	131	131	50	€ 81.000	50
Pastoraat *	319	124	205	€ 114.000	205
Overig	148	120	120	€ 28.000	107
Kosten	598	375	375	€ 223.000	362
Totaal resultaat	-76	35			-2
<i>*Per 1 jan 2020 incl ds Endedijk</i>					
Aantal voltijds predikanten	3,5	1,4	2,3		2,3

PGA-2025

Onze bezuinigingsuitdaging voor 2025

Voorgenomen besluit AK -1-

De AK komt tot het volgende (voorgenomen) 4-punten-besluit:

- I. De stip op de horizon is een vitale, aantrekkelijke en toekomstbestendige Protestantse Gemeente Almelo in 2025.

Voorgenomen besluit AK -1-

De AK komt tot het volgende (voorgenomen) 4-punten-besluit:

- I. De **stip** op de horizon is een vitale, aantrekkelijke en toekomstbestendige Protestantse Gemeente Almelo in 2025.

Voorgenomen besluit AK -1-

Jaarlijkse kosten in 2025:

Randvoorwaarden voor een vitale, aantrekkelijke en toekomstbestendige PGA.²⁰

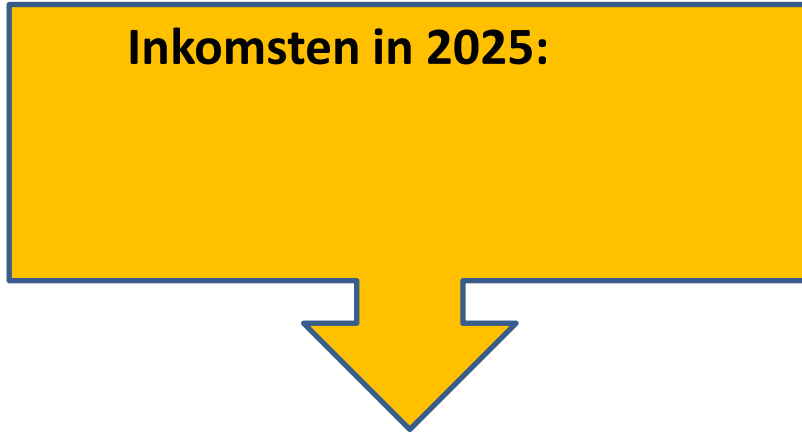
Voorgenomen besluit AK -1-

Inkomsten in 2025:

Jaarlijkse kosten in 2025:

Voorgenomen besluit AK -1-

Inkomsten in 2025:

← Ruimte voor verschillende stromingen →

Jaarlijkse kosten in 2025:

Randvoorwaarden voor een vitale, aantrekkelijke en toekomstbestendige PGA.²²

Voorgenomen besluit AK -1-

Randvoorwaarden voor een vitale, aantrekkelijke en toekomstbestendige PGA.²³

Voorgenomen besluit AK -2-

- II. Om deze vitale en aantrekkelijke PGA te realiseren wordt een projectteam ingesteld:
- Projectleider: Jan Boer van Kerkvitaal *gemeenteadvies en -begeleiding*.
 - PGA-breed worden Themagroepen ingesteld voor de definiëring en invulling van:
 - Identiteit & pluriformiteit / Vieren (liturgie)
 - Pastoraat / Dienen (missionair en diaconaal)
 - Jeugd- en Jongvolwassenenbeleid
 - Gemeenteopbouw en Leren
 - Onderdak (*oorspronkelijk 'Gebouw'*)
 - Bestuur en ondersteuning

Projectorganisatie

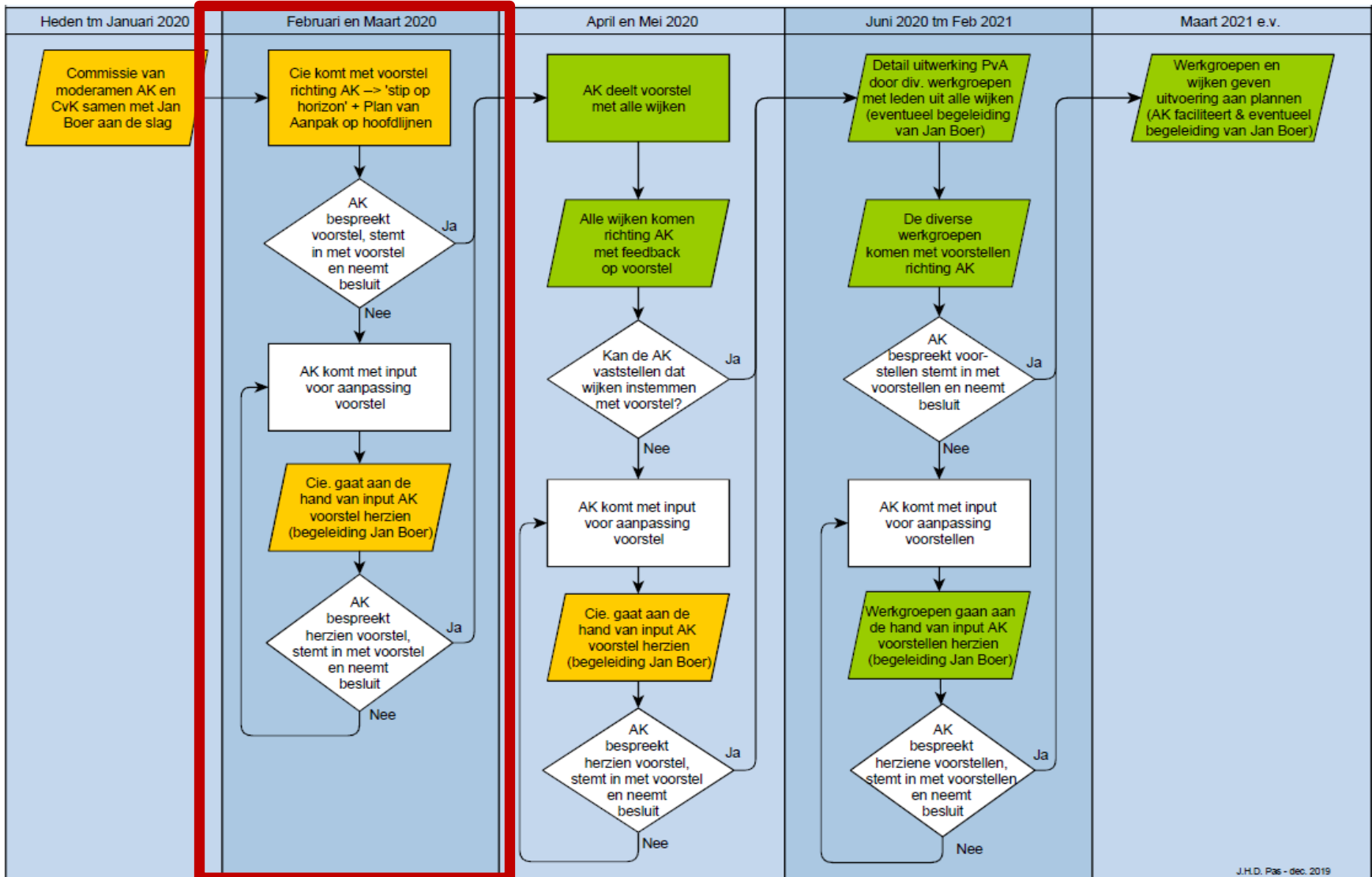

		De Bleek	NOACH	De Grote Kerk	De ontmoeting	Pniël
Project team	Vzr.	Identiteit & Pluriformiteit / Vieren (liturgie)				
	Vzr	Pastoraat/ Dienen Missionair&Diaconaal				
	Vzr	Jeugd- en Jongvolwassenenbeleid				
	Vzr	Gemeenteopbouw en Leren				
	Vzr	Onderdak				
	Vzr	Bestuur en ondersteuning				

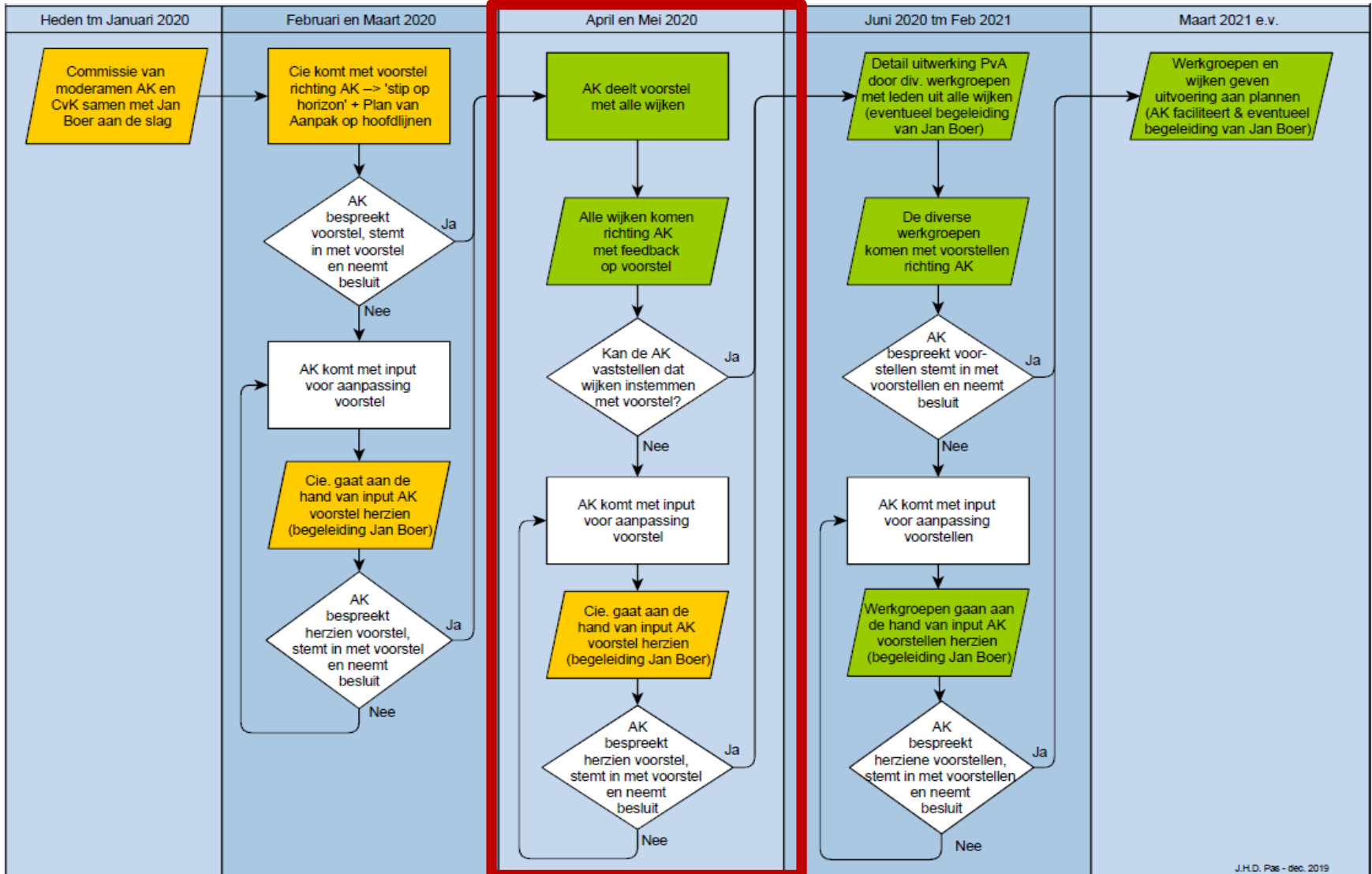
Voorgenomen besluit AK -3-

- III. Ten behoeve van de uitvoering wordt een plan van aanpak ontwikkeld o.l.v. Jan Boer, projectleider.
- IV. De volgende kaders zijn van toepassing voor de vitale, aantrekkelijke en toekomstbestendige PGA*
- De totale PGA-uitgaven mogen in 2025 maximaal € 375.000 bedragen
 - **Minimaal 50%** van de totale inkomsten wordt besteed aan PASTORAAT
 - Is 2,3 FTE predikant
 - Aandacht voor **presentie in de wijken**
 - Aandacht en **ruimte voor de verschillende stromingen** in eredienst/vieringen/liturgie en pastoraat
- * *Op basis van de actuele situatie (2020), geprognostiseerd ledenverloop en daarmee gepaard gaande dalende inkomsten, zijn kerkelijke bijdragen en overige inkomsten in 2025 geprognostiseerd op €410.000 en in 2028 op € 360.000.*

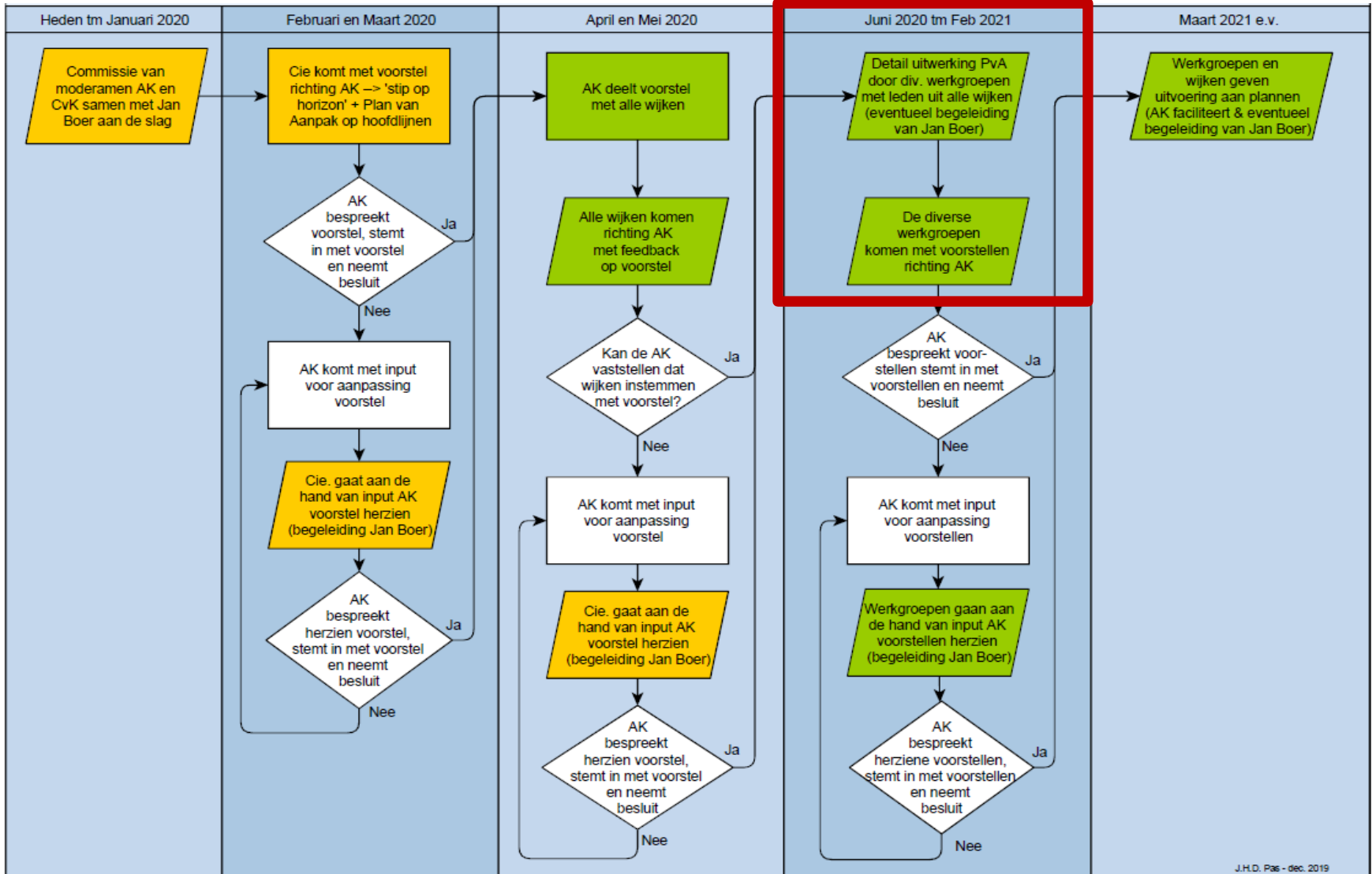
Veranderingsproces PGA “Loslaten en opnieuw beginnen”

Veranderingsproces PGA “Loslaten en opnieuw beginnen”

Veranderingsproces PGA “Loslaten en opnieuw beginnen”

Projectorganisatie

		De Bleek	NOACH	De Grote Kerk	De ontmoeting	Pniël
Project team	Vzr.	Identiteit & Pluriformiteit / Vieren (liturgie)				
	Vzr	Pastoraat/ Dienen Missionair&Diaconaal				
	Vzr	Jeugd- en Jongvolwassenenbeleid				
	Vzr	Gemeenteopbouw en Leren				
	Vzr	Onderdak				
	Vzr	Bestuur en ondersteuning				

Protestantse Gemeente Almelo

Project

Maar ondertussen en tegelijkertijd
inzetten op elkaar 'bovenwijks'
leren kennen, verbinding en
samenwerking

Themagroepen

Taakomschrijvingen themagroepen Loslaten en Opnieuw Beginnen

Ter inleiding

Voorop gezet: fijn dat u mee wilt denken en bouwen in het proces naar de vernieuwing van de PGA. Vooraf zetten we nogmaals een streep onder de titel van dit proces 'loslaten en opnieuw beginnen': ●

Loslaten.

De aanleiding van dit proces ligt in de ervaring dat de huidige vormen, spelregels en structuren steeds minder aansluiten bij de kerk van de toekomst, ze zijn nu:

te stroperig,

te veel menskracht vragend,

niet altijd passend in wat deze tijd van ons vraagt.

In dit proces vragen we dus van u de moed om los te durven laten, om zo wat **inhoudelijk van waarde** is een kans te geven in de toekomst.

- **Opnieuw beginnen.**

De protestantse kerken hebben diep in hun DNA het besef ‘een reformatorische kerk moet steeds weer her-formeerd worden’. Daarmee aangevend dat je als kerk altijd gemeente onderweg bent. Ook de impact van de corona-crisis maakt duidelijk dat een terug naar normaal niet realistisch is, en dat deze crisis uitdaagt om nieuwe vormen te blijven gebruiken. In het verlengde hiervan heeft het boekje dat u ter inspiratie van ons kunt ontvangen als titel ‘Herkerken’. We gaan – met u als denktank – op zoek naar nieuwe wegen en vormen. We wensen u toe dat te doen in het vertrouwen dat door met elkaar dit proces aan te gaan we voor ons begaanbare wegen zullen ontdekken. Ons onderweg steeds de vraag stellend, die Jan Hendriks als pionier van gemeente-opbouw als leidraad meegaf: “Zijn wij op deze manier echt met de dingen van onze Heer bezig?”

Samenhang

Bij de omschrijving van de opdrachten voor de verschillende themagroepen zal blijken dat we wel zaken kunnen onderscheiden, maar tegelijkertijd 'alles met alles samenhangt'. Dat vraagt om regie en intensief overleg. Daartoe zal een projectteam worden ingesteld waarbij in ieder geval vanuit elke themagroep iemand vertegenwoordigd is. Het projectteam is verantwoordelijk voor de afstemming tussen de themagroepen en coördinatie van taken en opdrachten, planning enz. De verleiding is groot om een aantal zaken vooral volgtijdig te doen: eerst dit voordat we beginnen aan dat. Toch is het goed om met alle themagroepen gelijktijdig te starten en te ervaren welke vragen op een antwoord wachten en daarover te communiceren. Zo ontstaat een dynamisch proces met veel interactie en werken we gaandeweg toe naar een gezamenlijk advies voor de Algemene Kerkenraad.

De voorzitters van de themagroepen vormen samen met de projectleider het projectteam. Het projectteam rapporteert aan de stuurgroep welke bestaat uit de projectleider en de moderamenleden van de Algemene Kerkenraad en het College van Kerkrentmeesters. En gedurende het proces informeert de stuurgroep de AK. Om richting te geven heeft de Algemene Kerkenraad in het voorgenomen besluit kaders gesteld. Deze kaders zijn:

- de totale PGA-uitgaven mogen in 2025 maximaal € 375.000 bedragen, en binnen dit maximum zal de post gebouwen niet hoger zijn dan € 50.000
- minimaal 50% van de totale inkomsten wordt besteed aan pastoraat (is circa 2,3 FTE predikantsplaatsen)
- aandacht voor presentie in de wijken
- aandacht en ruimte voor de verschillende stromingen in eredienst/vieringen/liturgie en pastoraat

Themagroep: Identiteit & pluriformiteit / Vieren (liturgie)

In de huidige Protestantse Gemeente Almelo is de Algemene Kerkenraad verantwoordelijk 'voor het treffen van voorzieningen ten behoeve van de gemeente in haar geheel, waar dat nodig is om recht te doen aan de binnen de gemeente voorkomende kerkelijke verscheidenheid.' Momenteel wordt dit geborgd door de verschillende wijkgemeenten die hun eigen identiteit bepalen en dat uitwerken in liturgie, pastoraat etc. In het kader van 'loslaten en opnieuw beginnen' verwachten we van de themagroep een open benadering en een frisse blik om ook andere concepten te bezien die zowel recht doen aan de pluriformiteit als aan gestelde kaders.

Vragen die kunnen helpen bij het gesprek zijn:

- Welke 'identiteiten' kunnen we onderscheiden en hoe verhouden die zich tot elkaar?
- Hoe doen we recht aan de kerkelijk verscheidenheid en hoe werkt dat uit in liturgie, pastoraat etc.?
- Hebben we dan per 'identiteit' nog een eigen kerkdienst?
- Wat kan worden samengevoegd, wat dient een eigen plek te behouden of te krijgen, hoe gaan we dat organiseren?
- Welke transitie op welke termijn is daarvoor nodig?
- En hoe omschrijven we de identiteit van de Protestantse Gemeente te Almelo als geheel, met andere woorden wat staat er op ons visitekaartje?

Themagroep: Pastoraat / Dienen (missionair en diaconaal)

Om toekomstgericht te denken is het goed om even los van de (huidige) kerkelijke structuren na te denken over de invulling van de kernfuncties van de gemeente als pastoraat, diaconaat en missionair gemeente zijn (binnen én buiten de kerk). De verantwoordelijkheid voor het pastoraat ligt nu volledig bij de wijkkerkenraden met hun eigen vrijwilligers en ambtsdragers en eigen predikant en eventuele kerkelijk werkers. De missionaire verantwoordelijkheid van de PGA vraagt om verdere doordenking hoe deze gestalte te geven. Het college van diakenen kent al een meer centrale structuur maar wel met diakenen die verbonden zijn aan een wijkgemeente. In het doordenken van bovengenoemde dient ook aan de orde te komen welke faciliteiten nodig zijn in de zin van ruimten etc.

Themagroep: Jeugd- en jongvolwassen beleid

Een van de speerpunten van het beleid ligt in het verlangen om ook 'kerk' te zijn voor de jeugd en jongvolwassenen van de gemeente. Maar hoe geven we 'inclusie' in deze zin vorm. En hoe groot zijn de verschillen wel niet binnen een algemene omschrijving als 'jeugd en jongvolwassenen'. Het is belangrijk niet alleen over deze doelgroep(en) te praten, maar ook met. En liever ze nog in de themagroep een duidelijke plek geven. Waar dat niet lukt moet naar alternatieven worden gezocht. Het is goed te analyseren wat er nu aan activiteiten en concepten wordt gefaciliteerd die werken en in kaart te brengen wat niet (heeft ge-)werkt. Bij bovengenoemde is ook van belang om te bepalen welke specifieke professionele ondersteuning, nu en in de toekomst gewenst/nodig is voor deze specifieke doelgroep(en). Uiteraard binnen de gestelde kaders.

Themagroep: Gemeenteopbouw en leren

Een levende kerk is ook een lerende kerk. Het is goed voor de verschillende doelgroepen zowel binnen (ambtsdragers, andere vrijwilligers, andere gemeenteleden) als buiten de kerk de leerbehoefte goed in kaart te brengen. Mogelijk komen zaken niet aan bod waarvoor de behoefte nog gekweekt moet worden omdat vorming en toerusting op een bepaald gebied wel van groot belang is voor de vitaliteit van de gemeente. Vervolgens zal de behoefte worden vertaald naar een concreet aanbod of een concrete aanpak. Vragen die kunnen helpen bij het gesprek: - Welke activiteiten hebben we tot nu toe uitgevoerd in het kader van gemeenteopbouw en leren? - Welke leerbehoefte lag daaraan ten grondslag? - Welke leerbehoeften zien wij in de toekomst? - Voor welke doelgroepen? - Welke activiteiten kunnen daarvoor worden ingezet

Themagroep: Onderdak

Voor de nieuw te vormen gemeente zal er ruimte nodig zijn voor een verscheidenheid aan activiteiten om elkaar te ontmoeten in een veelheid van samenstellingen (binnen en buiten de gemeente). Eerst is, los van het denken aan bestaande kerkgebouwen, een pakket van eisen nodig voor toekomstige huisvesting. Cruciale vraag daarbij is ook of we gaan voor 1 gebouw op 1 plek, of dat er meerdere locaties nodig zijn om de doelstellingen van de gemeente te realiseren. Dromen is goed, maar voor het eindplaatje ligt het jaarbudget wel min of meer vast. De kansen om met de gebouwen ook geld te genereren dienen goed in kaart te worden gebracht. Tegelijkertijd is het zaak het huidige in bezit zijnde vastgoed in kaart te brengen: Wat zijn de ruimten, de exploitatiekosten, mogelijke opbrengst bij verkoop etc.? Hierbij is een goede samenwerking met het College van Kerkrentmeester nodig.

Themagroep: Bestuur en ondersteuning

Bij de nieuwe gemeente hoort ook een nieuwe organisatiestructuur en een ander organisatie van de ondersteunende activiteiten. Momenteel werken we met 5(4) wijkkerkenraden voor de 5(4) wijkgemeenten. Op centraal niveau is er de Algemene Kerkenraad en zijn er het College van Kerkrentmeester en het College van Diakenen. We gaan onderweg naar een lichtere structuur waar de benodigde bestuurskracht door minder mensen vorm moet worden gegeven. Tegelijkertijd moeten alle kerkordelijke verantwoordelijkheden wel ingevuld worden en moeten alle kerkordelijke taken wel uitgevoerd worden. Daarvoor zijn verschillende kerkordelijke modellen voorhanden. Daarbinnen zoeken we het beste voor 'Almelo', of we gaan eerst na, wat is het beste organisatie model voor Almelo zou kunnen zijn en zoeken daar een kerkordelijke bedding voor.

Voor het goed functioneren van de kerkelijke gemeente zijn ook veel **ondersteunende diensten** nodig. Te denken valt aan de ledenadministratie en financiële administratie, enz. Hoe organiseren we dat? Wat moet door professionals gedaan worden en wat kan door vrijwilligers gedaan worden? Efficiency en effectiviteit zijn daarbij sleutelbegrippen. Maar ook continuïteit. En als we tot de conclusie komen dat er professionals nodig zijn, zijn dat dan 'eigen mensen' of besteden we dat uit? Dit alles vraagt om een goede inventarisatie en analyse en vervolgens een juiste indeling en clustering van activiteiten. **Mede omdat er een continuüm moet zijn in het bestuur en een aantal werkzaamheden is ook een schets van de implementatie gewenst.**

Protestantse Gemeente Almelo

Poll

Algemene vragen

Uiteen in themagroepen

Plenaire afronding

Protestantse Gemeente Almelo

Kick-off Themagroepen 1 maart 2021.

Dank voor jullie meedoen! Dank voor allen die deze online kick-off hebben mogelijk gemaakt!
Wordt vervolgd.

Jan Boer **Kerkvitaal**, gemeenteadvies en –begeleiding janboer@kerkvitaal.nl

Anna van Gelrestraat 30 [3882CK](https://www.kerkvitaal.nl) [Putten](https://www.kerkvitaal.nl) 06 111 11 538 www.kerkvitaal.nl